

Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Bergen 2013

De Raad van de gemeente Bergen;

gelezen het voorstel van het college van Bergen van 8 december 2015;

gezien het advies van de Algemene raadscommissie van 7 januari 2016;

gelet op het bepaalde in artikel 149 Gemeentewet;

besluit:

de Nota van zienswijzen Bomenbeleidsplan Bergen vast te stellen;

het Bomenbeleidsplan Bergen vast te stellen;

de maat waarbij een kapvergunning nodig is voor de kap van een boom vast te stellen op een omtrek van minimaal 63 cm op een hoogte van 1,30 m;

de Bomenverordening Bergen 2003 in te trekken;

de volgende aanvulling van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Bergen 2013 vast te stellen:

AFDELING 3. HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. boom: Een houtachtig, opgaand gewas met een omtrek van de stam van minimaal 63 cm (ca. 20 cm diameter) op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de omtrek van de dikste stam.
- b. houtopstand:
  - één of meer bomen of boomvormers,
  - een houtwal,
  - een beplanting van bosplantsoen,
  - vlak- en lijnvormige landschapselementen waar bomen en struiken onderdeel van uitmaken.
- c. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld ingevolge artikel 1, vijfde lid, van de Boswet;
- d. monumentale boom: Boom die als zodanig vermeld staat op de, overeenkomstig artikel 4:11d, door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde lijst van monumentale bomen;
- e. vellen: Rooien; kappen; verplanten; het snoeien van meer dan 25 procent van de kroon of het wortelgestel, met inbegrip van kandelaberen, knotten of andere vormsnoei, alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ernstige ontsiering van de boom ten gevolge kunnen hebben.
- f. vergunning: een omgevingsvergunning;

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college van burgemeester en wethouders houtopstand te vellen of te doen vellen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor:
  - a. het knotten van populieren en wilgen als wegbepantingen en éénrijige beplantingen op of langs landbouwgronden;
  - c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;

Artikel 4:11a Noodkap

Het college van burgemeester en wethouders kan toestemming geven voor noodkap in het geval zich de urgentie tot onmiddellijke kap voordoet. Het besluit treedt indien nodig onmiddellijk in werking en wordt in dat geval nadien bekend gemaakt.

Van noodkap is in ieder geval sprake indien:

- de houtopstand wegens ziekte besmettingsgevaar oplevert of
- het een dode/terminale/onstabiele boom betreft die direct gevaar oplevert voor bebouwing, bewoners, gebruikers van het perceel of weggebruikers.

Artikel 4:11b Weigeringsgronden

1. Het college van burgemeester en wethouders kan een vergunning weigeren, dan wel aan de vergunning voorschriften of beperkingen verbinden, in het belang van:
  - ecologische waarden,
  - landschappelijke / stedenbouwkundige waarden;
  - cultuurhistorische waarden;
  - waarden voor recreatie en leefbaarheid.

Artikel 4:11c Bijzondere vergunningsvoorschriften

1. Tot de aan de vergunning te verbinden voorschriften kan behoren het voorschrift dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door het college van burgemeester en wethouders te geven aanwijzingen moet worden herplant. Indien een gemeentelijk bestemmings-, bomen-, groen- of landschapsplan de te vellen houtopstand direct of indirect als waardevol omschrijft, wordt zoveel mogelijk een herplantplicht opgelegd.
2. Wordt aan de vergunning een voorschrift verbonden als bedoeld in het eerste lid, dan kan daarbij tevens worden bepaald op welke wijze en binnen welke termijn niet-geslaagde beplanting moet worden vervangen.
3. Tot aan de vergunning te verbinden voorschriften kunnen behoren aanwijzingen ter bescherming van in en rond de houtopstand voorkomende flora en fauna, met name het niet uitvoeren van kapwerkzaamheden in het broedseizoen in de periode van 15 maart tot 15 juni.
4. Indien de vergunning wordt aangevraagd ten behoeve van de uitvoering van werk of activiteit waarvoor andere vergunningen noodzakelijk zijn, kunnen burgemeester en wethouders besluiten dat van de vergunning eerst gebruik mag worden gemaakt, wanneer deze andere vergunningen zijn verleend.

Artikel 4:11 d Herplant bij illegale kap

Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen van toepassing is, zonder vergunning van burgemeester en wethouders is geveld, dan wel op andere wijze teniet is gedaan, kunnen burgemeester en wethouders aan de rechthebbende de verplichting opleggen te herbeplanten overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn.

Artikel 4:11e Lijst van monumentale bomen

1. Het college van burgemeester en wethouders kan een lijst van monumentale bomen vaststellen.
2. Deze lijst omvat ten minste de soort, de standplaats, de eigendomsgegevens en de reden voor plaatsing op de lijst.
3. Het is verboden zonder vergunning van het college van burgemeester en wethouders houtopstand te vellen of te doen vellen die voorkomt op de lijst onder lid 1.
4. Een vergunning voor het vellen van een monumentale boom wordt slechts verleend indien:
  - a. instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade;
  - b. een zwaarwegend belang opweegt tegen duurzaam behoud van de beschermde opstand.

Artikel 4:11f Bestrijding boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders gevaar opleveren voor verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders zoals insecten, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
  - a. conform richtlijnen van de gemeente de geveldde houtopstand direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen;
  - b. de houtopstand ter plaatse te vellen.
2. Het is verboden geveldde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen van het onder lid 2 van dit artikel gestelde verbod.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 4:10 - Begripsbepalingen

Eerste lid, onderdeel a (boom)

Gekozen is voor een precieze definitie van het begrip boom, zodat dit begrip eenduidig kan worden gehanteerd en eenvoudig controleerbaar wordt.

Er wordt pas van een boom gesproken wanneer bij een houtachtig opgaand gewas de omtrek 63 cm of meer bedraagt op 1,30 m hoogte. Een omtrek van 63 cm komt overeen met een diameter van ca. 20 cm. Voor het vellen van een boom met een omtrek van 63 cm of meer op 1,30 m hoogte is een vergunning nodig.

Vanzelfsprekend moet de minimumgrootte niet gelden voor aanplant in het kader van een herplantplicht of -voorschrift.

Eerste lid, onderdeel b (houtopstand)

Houtopstand is het algemene begrip dat de Boswet zelf ook hanteert. Gesproken wordt van "bossen en andere houtopstanden"; ook de bossen worden dus tot de houtopstanden gerekend. In de Boswet wordt geen begripsomschrijving gegeven van houtopstand en ook niet van hakhout.

In artikel 1, eerste lid, van de verordening wordt ook een houtwal als houtopstand aangemerkt. In het algemeen vallen onder houtwal alle lintvormige begroeiingen van enige uitgestrektheid, bestaande uit bomen en/of struiken. Het begrip omvat onder andere houtsingels, houtkaden. Houtwallen zijn duidelijk omvangrijker dan heggen of hagen.

Solitaire struiken of heesters alsmede heggen en hagen zijn niet onder de voorschriften begrepen. De term heg of haag heeft in het algemeen overigens betrekking op een omheining van struiken (of soms bomen) die regelmatig in de gewenste vorm wordt geschoren.

Eerste lid, onderdeel e (vellen)

De omschrijving van "vellen" omvat ook het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van houtopstanden ten gevolge hebben. Deze omschrijving komt overeen met die van artikel 1, lid 2, van de Boswet. Om misverstanden te voorkomen is "ontsiering" toegevoegd.

Toegevoegd is "zowel boven- als ondergronds" om ook op te kunnen treden tegen ernstige beschadiging bij bijvoorbeeld de aanleg van kabels en leidingen.

De omschrijving van "vellen" heeft alleen betrekking op (actieve) handelingen en niet op het (passieve) nalaten van handelingen, bijvoorbeeld het nalaten van onderhoud, het niet nemen van maatregelen om ernstig bedreigde houtopstand veilig te stellen, of het lijdelijk toezien dat houtopstand - al dan niet door toedoen van anderen - te gronde gaat. Het lijkt te ver te gaan om ook een dergelijk nalaten van handelingen onder het begrip "vellen" te brengen.

Eerste lid, onderdeel f (vergunning)

Met vergunning wordt bedoeld een omgevingsvergunning, aan te vragen via het omgevingsloket.

Artikel 4:11- Omgevingsvergunning

Algemeen

De voorschriften gelden zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Een uitzondering vormen o.a. houtopstanden buiten de bebouwde kom die groter zijn dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. In dat geval is de Boswet van toepassing.

Eerste lid (kapvergunning)

Lid 1 introduceert het vergunningstelsel: een algemeen kapverbod, behoudens daartoe verkregen vergunning.

Tweede lid (uitzonderingen)

Lid 2 geeft enkele uitzonderingen op het in het eerste lid gestelde verbod.

Onder a wordt aangegeven dat een boom met een omtrek van minder dan 63 cm (of een diameter van ca. 20 cm) geveld mag worden zonder vergunning.

Het omvormen tot knotboom van een populier of wilg die deel uitmaakt van een wegbeplanting of eenrijige beplanting langs landbouwgronden is toegestaan zonder vergunning, evenals de instandhouding van een knotboom door middel van regelmatig knotten.

Artikel 4:11a Noodkap

Dit artikel is opgenomen om een boom snel te kunnen kappen wanneer er acuut gevaar dreigt en er geen tijd is om de reguliere procedure te doorlopen.

Artikel 4:11b Weigeringsgronden

De belangen die aan de kapaanvraag ten grondslag liggen, worden afgewogen tegen de waarden van de houtopstand. Hierbij gaat het om ecologische waarden, landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, cultuurhistorische waarden, waarden voor recreatie en leefbaarheid. Er is geen rangorde in de genoemde waarden.

a. Ecologische waarden

Bij het beoordelen van het belang van de kapaanvraag is de ecologische waarde van een boom van belang. De ecologische waarde van een boom wordt bepaald door de aanwezigheid van onder meer bloesem, vruchten en holten, bijzondere plantengroei op de boom, de invloed op de bodemhuishouding en de nestel- of schuilgelegenheid voor bepaalde diersoorten. Ook dode bomen kunnen ecologisch waardevol zijn voor onder andere vogels (uilen) en bepaalde flora (schimmels).

b. Landschappelijke/stedenbouwkundige waarden

Het gaat hier om visuele en/of structuurbepalende kwaliteiten van een houtopstand in relatie tot architectonisch waardevolle bouwwerken, stedenbouwkundig interessante elementen en andere structuren. Sommige bomen of houtopstanden zijn voor een bepaald gebied beeldbepalend of zelfs monumentaal te noemen. Het kappen heeft een grote impact en de boom is daardoor belangrijk voor het ruimtelijke beeld. Hoewel iedere boom een visuele kwaliteit heeft in een stedelijke omgeving heeft niet iedere boom een belangrijke stedenbouwkundige of landschappelijke waarde.

c. Cultuurhistorische waarden

Een cultuurhistorisch waardevolle boom heeft een rol gespeeld in de geschiedenis van zijn omgeving. Te denken valt o.a. aan bomen die herinneren aan gebeurtenissen, bomen die een bepaald punt, of historische structuur markeren of gedenkbomen.

d. Waarden voor recreatie en leefbaarheid

Deze waarden doelen op de bijdrage die een houtopstand kan leveren aan recreatie en leefbaarheid van het gebied. Gedacht wordt hierbij aan bomen die algemeen worden gewaardeerd wegens hun schaduw of bomen die gebruikt worden als spelelement, zoals een klimboom voor de jeugd. Ten aanzien van de leefbaarheid kan gedacht worden aan de dempende werking van hinderlijke geluiden van verkeer of verhulling van een lelijk uitzicht.

In enkele bestemmingsplannen is bij de bestemming Tuin een aanduiding natuur- en landschapswaarden aanwezig (nlw). Bij een aanvraag tot kap van een boom op een perceel met deze bestemming, zal bij de afweging al dan niet een kapvergunning af te geven, extra gelet worden op aanwezige natuur- en landschappelijke waarden.

Bij de behandeling van een aanvraag om te kappen wordt een afweging gemaakt tussen het belang van verlening van de vergunning en de waarden die kunnen leiden tot weigering van de vergunning. Redenen om een boom te verwijderen komen voort uit overlast, of sterk verminderde vitaliteit van een boom, of er is sprake van een dringende reden vanuit algemeen belang (overheid) of persoonlijk belang (particulier), zoals herinrichting van de openbare ruimte of een bouwplan. In veel gevallen wordt een kapvergunning aangevraagd omdat schaduwoverlast wordt ervaren. Bij schaduwoverlast wordt beoordeeld hoeveel overlast er is. Een boom met een standplaats ten noorden/of oosten van de woning geeft minder schaduwoverlast dan een boom op het zuiden of westen. Bij bomen die wintergroen zijn (coniferen) of die een zeer dichte takkenstructuur hebben kan er sprake zijn van schaduwoverlast gedurende het gehele jaar. Het enkele feit dat een boom teveel schaduw geeft op zonnepanelen is geen reden tot kap.

Artikel 4:11c Bijzondere vergunningsvoorschriften

Eerste en tweede lid (herplant)

Het eerste artikel geeft de mogelijkheid om voorschriften aan een vergunning te verbinden, zoals herplant. Herplant is gericht op herstel van verloren waarden. Vooraf zijn er geen strakke criteria te formuleren in welk geval wel of niet een herplantplicht zal worden opgelegd. Dit is afhankelijk van de feitelijke situatie, de mogelijke alternatieven, financiële aspecten en de belangen van derden.

Wanneer herplant wordt opgelegd, wordt een goede motivatie gegeven waarom hiervoor wordt gekozen. Wanneer de boom onderdeel uitmaakt van een laan- of overige wegbeplanting ligt herplant in de rede. Wanneer de te kappen boom overlast veroorzaakt in een voor- of achtertuin zal herplant vrijwel nooit worden opgelegd. De gemeente kan aangeven welke soort of diameter de te herplanten boom moet hebben. Dit zal in de meeste gevallen een maat zijn die kleiner is dan de boom die is gekapt.

Derde lid (Flora en Fauna)

De Flora- en faunawet is altijd van toepassing. Zo moet er rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. In de Flora- en faunawet is geen begin- en einddatum aangegeven van het broedseizoen, omdat dit soortafhankelijk is. Verder maken vleermuizen soms gebruik van holle bomen. Vleermuizen hebben eveneens een beschermde status. In sommige gevallen is een ontheffing nodig van de Flora- en faunawet voordat een boom gekapt mag worden.

Vierde lid (samenhang met andere vergunningen)

Wanneer een kapvergunning is aangevraagd voor een boom die moet wijken in verband met nieuwbouw, kan worden besloten dat van de vergunning pas gebruik mag worden gemaakt wanneer andere vergunningen die nodig zijn voor de bouw zijn verleend.

Artikel 4:11 e Lijst van monumentale bomen

Monumentale bomen krijgen extra bescherming en mogen slechts bij hoge uitzondering worden gekapt. De monumentale status van een boom wordt vastgesteld aan de hand van criteria van de Bomenstichting:

- De leeftijd van de boom is minimaal 80 jaar (een uitzondering kan gemaakt worden voor een herdenkingsboom, een boom met grote dendrologische (boomkundige) waarde of zeldzame soort, of een boom die onderdeel uitmaakt van een laan met oude bomen);
- De boom mag, bij aanwijzing, niet in een onherstelbaar slechte conditie verkeren (volledig verval van de boom mag niet binnen 10 jaar te verwachten zijn);

- De boom heeft tenminste één van de volgende specifieke kenmerken:
  - beeldbepalend;
  - cultuurhistorische waarde;
  - dendrologische waarde;
  - natuurwaarde;
  - zeldzaamheid.

Artikel 4:11 f Bestrijding boomziekten

De vergunningprocedure staat een doelmatige bestrijding van plantenziekten niet in de weg.

In de gemeente komt iepziekte voor. Verspreiding van iepziekte wordt ingeperkt door zieke bomen te vellen en van de schors te ontdoen en het hout zo snel mogelijk te vernietigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bergen op 28 januari 2016
de griffier, de voorzitter,